

Rasistický antirasizmus

Piotr Włoczyk

1. mája 2021 ✚ *Spoločnosť*

Zdroj: Flickr

„Budte menej bieli,“ hovoria Američanom experti na rasizmus a diverzitu. Najvyššia autorita v týchto kruhoch, Robin DiAngelová otvorene hovorí, že žiadny biely človek nemôže o sebe povedať, že nie je rasista.

Stačil jeden našťvaný zamestnanec, aby sa okolo spoločnosti Coca-Cola strhla skutočná búrka.

„Konfrontácia s rasizmom“ – to je názov školenia ponúkaného touto spoločnosťou, ktorého najkontroverzejšie snímky boli zverejnené online koncom februára.

„Konfrontácia s rasizmom“ v tomto prípade znamenala jednoducho konfrontáciu s bielou farbou pleti.

„Skúste byť menej bieli,“ vyzýval jeden zo slajdov. Na iných sa frekventantom vysvetľovalo, že „byť menej bielym“ znamená byť „menej despotickým, menej arogantným, menej sebavedomým“. Ale tiež „byť pokornejším, počúvať hlasy ostatných a zrieknuť sa „bielej solidarity“.

„Ak by ktorákoľvek korporácia usporiadala školenie, kde by černochoch učili, ako byť „menej čierni“, v tom okamihu by explodoval celý svet, po čom by nasledovala lavína súdnych sporov,“ komentovala školenie v spoločnosti Coca-Cola Candace Owensová, známa černošská konzervatívna publicistka.

Nápojový gigant, ktorý čelí obvineniam z propagácie reverzného rasizmu, prostredníctvom svojho hovorca problém bagatelizoval a argumentoval tým, že školenie vôbec nie je povinné a že im išlo iba o vytvorenie „inkluzívnejšieho“ pracovného prostredia. Nakoniec však kurz zameraný na bielych zmizol z platformy LinkedIn, na ktorej bol prístupný zamestnancom Coca-Coly.

Prípád použitia otvorene rasistického jazyka sa stal natoľko kontroverzným, že od školenia sa dištancovala sama dr. Robin DiAngelová, sociologička z Washingtonskej univerzity, ktorej prednáška bola súčasťou kurzu. DiAngelová vo vyhlásení napísala, že s ňou nikto nekonzultoval obsah uvedený v prezentácii. Dôležité však je, že „konzultantka pre rozmanitosť“, ako DiAngelová vystupuje v ľavicových médiách, samotné školenie nekritizovala. Inak to ani nemohlo byť. V skutočnosti ide o koncentrát DiAngelovej myšlienok, ktorá už niekoľko rokov robí ohromujúcu kariéru v protirasistickej ľavici. Až heslo vyjadrujúce podstatu jej tvorivosti: „Snaž sa byť menej biely“ odhalilo mnohým ľuďom, čo sa v skutočnosti skrýva za touto protirasistickou fasádou.

Krehkosť rozumu

V roku 2018 vydala DiAngelová v USA knihu s názvom *Biela krehkosť. Prečo je pre bielych ľudí také ťažké hovoriť o rasizme* (White Fragility: Why It's So Hard for White People to Talk About Racism), v ktorej karhá bielych za to, že „bránia belosť“ a nepriznávajú sa k rasizmu, ktorý vraj tkvie hlboko v každom z nás. DiAngelovej kniha sa dostala na zoznam bestsellerov *New York Times* v roku 2018 a vlani sa vrátila na vlnu protestov hnutia Black Lives Matter. Na amerických univerzitách je „biela krehkosť“ povinným čítaním vo všetkých „whiteness studies“ (nová vetva spoločenských vied zaoberajúcich sa štúdiom „bielych privilégií“ a metódami odnaučenia bielych rasizmu).

Samotný výraz „biela krehkosť“ vytvorila DiAngelová ešte v roku 2011 a v jednom zo svojich vedeckých článkov ho vysvetľovala takto: *„Bieli ľudia v USA a ďalších bielych spoločnostiach vybudovaných bielymi osadníkmi žijú v rasovo izolovanom prostredí. Táto izolácia podporuje naše očakávania, že budeme žiť v rasovom komforte, a zároveň zníži náš odpor voči akémukoľvek spochybňovaniu rasových vzťahov. Tomuto nedostatku rasovej imunity hovorím „biela krehkosť“.*

Biela krehkosť je stav, v ktorom ani to najmenšie spochybňovanie bielych pozícií neslobodno tolerovať, a vyvoláva celú škálu obranných reakcií, ako sú: hádky, umlčovanie, uzatváranie sa do seba ako aj obviňovanie druhých z ubližovania a nepochopenia. Cieľom týchto obranných opatrení je obnovenie rasovej nerovnosti a udržanie si kontroly.“

Tento vo svojej jednoduchosti geniálny termín umožňuje obviňovať ktoréhokoľvek belocha z rasizmu. A ak sa takto napadnutý človek bráni tvrdením, že on nemá predsudky voči ľuďom inej farby pleti, aj tak mu to nepomôže. Akékoľvek popieranie je podľa tejto definície príznakom „bielej krehkosti“, teda jednoducho rasizmu.

DiAngelovej antirasistickú ideológiu kritizuje nielen americká pravica, ale aj niektoré ľavicové médiá. Kelefa Sanneh, publicista časopisu *The New Yorker*, napísal, že DiAngelovej teória *„spôsobuje, že bieli ľudia vyzerajú chybní s komplikovanými charaktermi na rozdiel od ľudí inej farby pleti, ktorí sú dobrí, múdri a priami. Tento naratív môže osloviť cieľové publikum, ale ostatným nemá čo ponúknuť.“*

Píšuc o „cieľovej skupine“ mal Sanneh pravdepodobne na mysli rastúci segment amerických liberálov, ktorí sa chcú bičovať za príslušnosť k bielej komunite. Do „cieľovej skupiny“ určite patria aj veľké korporácie, ktoré DiAngelovej platia za to, aby u nich organizovala kurzy „antirasizmu“.

Vyhodiť zo slovníka

„Môže beloch o sebe povedať, že nie je rasista?“ – položil DiAngelovej otázku známy americký komik Jimmy Fallon a s veľkým sústredením si vypočul jej odpoveď: „Bieli ľudia často tak hovoria. Viem, že vy aj ja sme vo vašom živote robili veci, ktoré sa považujú za rasistické. Už by som to neurobila a hoci som to nerobila úmyselne, ublížila som iným. Bieli ľudia by mali vyhodiť tieto slová zo slovníka: „Nie som rasista.“ Verte mi, toto čiernych nepresvedčí.“

Ak je to tak, záver môže byť len jeden: každý beloch je rasista a zmeniť to môžu iba kurzy „rozmanitosti“ pripravené doktorkou DiAngelovou...

„Černosi nie sú schopní postarať sa o svoju vlastnú budúcnosť, a preto sa o nich musia starať bieli liberáli ako Robin DiAngelová,“ uviedol Ben Shapiro, slávny americký konzervatívny publicista, ktorý DiAngelovú nazýva „líderkou kultu“. „Bieli, ktorí nevidia, že sú čierni diskriminovaní, trpia „bielou krehkosťou“. Jedinou záchranou je počúvať Robin DiAngelovú a postupovať podľa jej pokynov.“

Takéto rasové kategorizovanie ľudí má svoje následky. Takmer každý týždeň sa objavujú nové správy o napredovaní tejto „protirasistickej revolúcie“. Aj keď dospelým sa to môže zdať nanajvýš zábavné, takéto poslanstvo určené deťom musí byť znepokojujúce.

Na jednej strane streamovacia platforma Disney+ cenzuruje klasické karikatúry s varovaniami o údajných rasistických stereotypoch a na strane druhej na kanáloch s kreslenými filmami (napr. Cartoon Network), deti sledujú ideologické prednášky vo forme rozprávok, v ktorých všetky postavy zdôrazňujú dôležitosť farby pleti a aké problémy, prípadne aké privilégia sú spojené s príslušnosťou k danej komunite. V tomto príbehu o medziludských vzťahoch to nie sú schopnosti, vedomosti alebo starosť o iných, čo určuje, kto sme, ale farba našej pokožky. Deti musia vedieť, že ak je ich pokožka biela, majú privilégium, za ktoré by sa mali hanbiť, ak je však čierna, musí sa s nimi zaobchádzať lepšie.

Otázkou je, čo toto poslanstvo môže ponúknuť bielym chudobným deťom (tzv. white trash) na jednej strane a deťom z bohatých černošských domov na strane druhej.

Najprogresívnejší bieli Američania, ktorí sa radi ospravedlňujú za to, že sú bieli, budú musieť v lete tohto roku prehltnúť ďalšiu horkú pilulku: V júni dr. DiAngelová vydá knihu pod názvom *Milý rasizmus: ako progresívni belosi udržiavajú rasovú nespravodlivosť* (*Nice Racism: How Progressive White People Perpetuate Racial Harm*).

© Všetky práva vyhradené - prevzaté z poľského týždenníka DoRzeczy.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/rasisticky-antirasizmus/>